

Posudek vedoucího disertační práce

Disertační práce: Kritika pojmu estetické zkušenosti v druhé polovině dvacátého století. Dvě kontroverze: Konec umění a znovuzrození přírodní krásy

Autor: Mgr. Ondřej Dadejík

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Vlastimil Zuska, CSc.

Autor od počátku směřuje k teoretickému i prožitkovému propojení dvou velkých témat estetiky a filosofie umění druhé poloviny minulého století, která přetrvala i do současnosti a zřejmě jako problémová témata a pole sporů badatelů z mnoha oborů, včetně přírodních věd, přetrvají i nadále. Z tohoto pohledu je předmět disertační práce O. Dadejíka nanejvýš aktuální, navíc je zmíněné propojení originálním uchopením obou problémových okruhů, přičemž tato juxtapozice či simultaneita řešení umožňuje netriviální „nasvícení“ obou členů nově kladeného „dipólu“. Prvním tématem je mnohokrát v dějinách umění i v dějinách estetiky avizovaný konec umění a jeho rekurentní hegelovské zdůvodnění, spolu s novými či staronovými argumenty a druhým pak revokace problematiky přírodního krásna, resp. obecněji přírodního estetického (tedy i přírodního vznešena, šeredna apod.), zvláště vlivem tzv. environmentální estetiky, ale i obecněji vlivem ekologie a ekologických hnutí.

Pečlivá, až minuciózní interpretace, inference, vlastní argumentace a sumarizace se až úzkostlivě (a dodejme úspěšně) snaží vyhnout často autorem diagnostikované chybě i tzv. velkých autorů – tedy boji a vítěznému rozdrčení kritizované koncepce či teorie, ovšem v silně redukované, simplifikované a zhusta dezinterpretované podobě.

Autor obhájí specifčnost estetické zkušenosti a její trvalou potřebu v současných kulturách, včetně a právě (sub)kultur uměleckých, neprokázanost zastarání klasických estetických konceptů a neudržitelnost koncepce umění bez estetické dimenze. Stejně tak dokládá a propojuje současné typy přístupů

k estetickému rozměru přírody a krajiny (které striktně a oprávněně rozlišuje), kriticky hodnotí úzce scientistní či diskursivně kognitivistické přístupy k přírodnímu estetickému a dokládá specifickou estetického prožitku přírodního estetického, které představuje rovnoprávnou oblast estetických prožitků, zcela souřadnou s prožitky uměleckých děl a právě vzájemné posilování (via jejich diferenciaci) potenciálu těchto dvou prožitkových sfér při jejich adekvátní recepci.

Původní přínos, promyšlená argumentace, primární vstřícnost vůči teoriím a názorům nekompatibilních s autorem zastávanými názory, tedy vědecká poctivost patří k nezanedbatelným kladům práce. Velké množství myšlenkové práce, které prosvítá z textu, by se pro někoho snad mohlo skrývat pod vrstvou prezentací analyzovaných názorů a jejich interpretací, ale pouze při povrchním čtení.

Disertační práci Mgr. Ondřeje Dadejíka hodnotím jako pečlivou, původní a přínosnou pro zcela současnou, nejen českou estetiku. **Jednoznačně doporučuji k obhajobě.**

Praha 26.3.2008

.....
.....

Prof. PhDr. Vlastimil Zuska, CSc.